

Dokument nr. 8:92

(2001-2002)

Forslag fra stortingsrepresentant Åslaug Haga om behandlingsgaranti for unge og nye stoffmisbrukere

Til Stortinget

Bakgrunn

Til tross for økt innsats både innen forebygging og behandling av stoffmisbrukere, er rusproblemene økende. En rekke undersøkelser viser at rekrutteringen av nye og ofte helt unge rusmiddelbrukere er stigende, og at både ungdom og voksne har et mer liberalt syn på bruk av rusmidler og rusmisbruk enn tidligere.

For å lykkes med å redusere stoffmisbruket, er det avgjørende å redusere rekrutteringen til tungt misbruk, og å hjelpe i en tidlig fase av misbruket.

Å ha en ung rusmisbruker i familien, får ofte dyptgripende følger også for øvrig familie. Det kan føre til problemer for foreldre, søsken og andre som står rusmiddelbrukeren nær. Det koster samfunnet store summer hvis ungdom og nye rusmiddelbrukere ikke får hjelp i den tidlige fase av misbruket. Det er medmenneskelig riktig og samfunnsøkonomisk gunstig å hjelpe rusmiddelbrukere i en tidlig fase i rusmiddelmisbruket.

Altfor mange unge rusmiddelbrukere og deres familier har erfart at de ikke får hjelp når de sjøl mener de trenger det. Når en stoffmisbruker er motivert for å sette i gang behandling, er det i mange tilfeller helt avgjørende at behandlingen settes i verk straks. Hvis ikke behandlingen starter raskt nok, viser det seg vanskelig å opprettholde motivasjonen. Dette forholdet er veldokumentert.

På denne bakgrunn foreslås det at stoffmisbrukere som er på vei inn i en ruskarriere og som ønsker behandling skal ha rett til tilbud om behandling straks og senest innen 14 dager fra henvendelsen. I de tilfeller hvor det pga. kapasitetsproblemer ikke er mulig å iverksette behandling straks, skal det gis alternative tilbud. Slike tilbud kan bestå av psykologisk rådgivning, dagtilbud eller lignende.

Forslaget vil måtte medføre en betydelig utbygging av et variert behandlingstilbud. Det vil derfor ikke kunne gjennomføres fullt ut før behandlingsskapasiteten er utbygd. Et vedtak om behandlingsgaranti

vil imidlertid presse fram en hardt tiltrengt satsing på feltet.

Ulike typer rusmiddelbruk krever ulike behandlingssopplegg og oppfølging. Behandlingsapparatet er i dag i for liten grad spesialisert for behandling av unge, nye rusmiddelbrukere og misbrukere av nye stoffer. Det er behov for både en kapasitetsutvidelse av behandlingstilbud, en kontinuerlig evaluering av det eksisterende behandlingstilbudet og utvikling av nye behandlingstilbud til unge rusmiddelbrukere. Særlig er det behov for å utvikle alternativer til den tradisjonelle institusjonsbehandlingen, for eksempel i form av korttidsopphold kombinert med rehabilitering og oppfølging basert på individuelle behov.

Utbygging av behandlingstilbud må settes i gang straks for å sikre kvalitet og unngå behandling i utlandet. Behandling i utlandet anses ikke som tjenlig, spesielt i forhold til yngre rusmisbrukere, fordi rehabilitering til samfunnet ofte er den store bøygen.

Det foreslås i denne omgang ikke en behandlingsgaranti for alle rusmiddelbrukere. Dette fordi ressursene i helsevesenet må dimensjoneres og tilbys der effekten er best. Å innføre en tilsvarende kort tidsfrist på behandling av de mest langtkomne rusmiddelbrukerne, anses derfor ikke som hensiktsmessig. For rusmiddelbrukere med lang ruskarriere, kan helseforebyggende tiltak og andre omsorgstilbud være mer nødvendig og gi bedre resultater.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen innarbeide bestemmelser i lovverket om at nye og unge rusmiddelbrukere skal tilbys behandling innen 14 dager, og få tilbud om annen oppfølging inntil behandlingen kan iverksettes.

14. mars 2002